

Dr Marzena Żylińska

Zastosowanie platformy edukacyjnej *Moodle* na lekcjach języka obcego

Wstęp dla nieprzekonanych

Wielu nauczycieli niespecjalnie dobrze radzi sobie z nowymi technologiami, a w każdym razie nie czuje się na tym polu zbyt pewnie. Ich dyskomfort pogłębia często fakt, iż przed ich uczniami komputery i Internet nie mają tajemnic. Niepewność sprawia, iż takie osoby raczej niechętnie myślą o stosowaniu nowych technologii na własnych lekcjach. Nie ma w tym nic dziwnego, wejście w nową sferę życia często wywołuje obawy, a nawet strach. Tekst ten napisany został właśnie z myślą o takich osobach. Chciałabym, żeby był zachętą dla tych wszystkich, którzy dotychczas od nowych technologii trzymali się raczej z daleka. Dlatego zacznę od samego początku. Zapewne wielu czytelników wie już, czym są platformy edukacyjne, ale szczególnie zależy mi na tych, którzy nie potrafią sobie wyobrazić, w jaki sposób nowe technologie mogłyby uatrakcyjnić ich lekcje, do tych wszystkich, którzy są przekonani, iż jest wystarczająco wiele innych dobrych pomocy dydaktycznych.

Nowe rozwiązania techniczne mogą na niespotykaną dotąd skalę zintensyfikować proces uczenia się języka, znacznie wydłużyć czas kontaktu i co najważniejsze, wprowadzić do nauczania zupełnie nową jakość. Nowe technologie mogą przyczynić się do podniesienia efektywności nauczania, o ile nauczyciele będą potrafili w pełni wykorzystać ich potencjał. Samo zastosowanie komputerów i Internetu nie jest jeszcze żadną innowacją. Jeśli uczniowie mają wykonywać ćwiczenia z lukami, to lepiej, żeby robili to w swoich zeszytach. Nie jestem też zwolenniczką tzw. e-klas. Już dziś dysponujemy odpowiednio wieloma badaniami, które pokazują, iż zbyt wczesne i zbyt długie korzystanie z komputerów nie jest korzystne z punktu widzenia rozwoju

mózgu. A jednak mądre zastosowanie nowych technologii może istotnie zintensyfikować i uatrakcyjnić proces uczenia się języka.

Argumentem przemawiającym za *Moodle* jest łatwość jego obsługi. Jeśli ktoś posługuje się pocztą elektroniczną i potrafi wysłać maile, to z pewnością poradzi sobie również z platformą. Zaczynając pracę, nie trzeba wiele umieć. Można zacząć od najprostszyc narzędzi. A jeśli ktoś chce szukać dalszych wymówek i myśli, że może warto byłoby poznać *Moodle*, ale jego szkoła dysponuje ograniczonymi funduszami, tego też muszę rozczarować. Ta wymówka na nic się nie zda, *Moodle* jest bezpłatnym i prostym programem, który każdy informatyk może ściągnąć z Internetu. Mam nadzieję, że wszyscy nieprzekonani po lekturze tego tekstu poczną chęć wykorzystania tego nowego i niebywale przydatnego narzędzia na swoich lekcjach. *Moodle* nie jest dla informatyków, *Moodle* jest dla wszystkich nauczycieli, niezależnie od ich informatycznej biegłości i wieku i oczywiście dla wszystkich uczniów!

Co to jest *Moodle*?

Moodle jest obecnie jedną z najbardziej znanych i popularnych platform e-learningowych, z której można korzystać zarówno w szkołach, jak i na wszelkiego rodzaju kursach, w tym również na kursach organizowanych w formule *Blended Learning*¹. W każdym przypadku cel jest nieco inny. W pierwszym chodzi raczej o zadania domowe, o urozmaicenie lekcji, możliwość pozostania w kontakcie między zajęciami, jednym słowem o uzupełnienie i wzbogacenie tradycyjnych zajęć. W przypadku kursów online platforma staje się przestrzenią, miejscem, w którym odbywa się nauka, gdzie nauczyciel spotyka się z uczniami

¹ Kursy organizowane w formie *Blended Learning* odbywają się niejako na dwa sposoby. Ich uczestnicy spotykają się w zupełnie tradycyjny sposób, ale pewna część kontaktów odbywa się za pomocą platformy e-learningowej. Od rodzaju kursu zależy, ile materiału zostanie zrealizowane tradycyjnie, a ile online.

i gdzie ci ze sobą współpracują. Moodle można tu przyrównać do szkolnego budynku z wieloma klasami, w których odbywa się praca nad różnymi zadaniami. Współpraca na platformie może mieć charakter synchroniczny – dzieje się tak, gdy wszyscy pracują w tym samym czasie, lub asynchroniczny, gdy każdy pracuje wtedy, gdy ma czas. Nauczyciel zamieszcza materiały i określa zadania, które trzeba zrobić w określonym czasie. Jest to niezwykle przydatne dla osób, które mają dużo zajęć lub dysponują czasem w nietypowych godzinach. W przypadku kursów online bardzo ważne jest określenie okien czasowych, kiedy nauczyciel jest dostępny dla uczniów i może im udzielić dodatkowych wskazówek lub wyjaśnić jakiś problem. Jednak doświadczenie pokazuje, że dużo lepszym rozwiązaniem są kursy łączące tradycyjne spotkania z nauką z wykorzystaniem platformy, czyli wspomniany już *Blended Learning*. Bardzo ważne jest bowiem nawiązanie osobistego kontaktu, poznanie się i nabranie wzajemnego zaufania. Najlepiej, gdy na początku kursu uczestnicy mogą się spotkać i pracować razem w sposób tradycyjny, by później kontynuować naukę w formie e-learningu. Na koniec można znów zorganizować zwykłe spotkanie. Liczba spotkań i długość faz online zawsze musi być dostosowana do konkretnych potrzeb i możliwości.

Cyfrowi tubylcy i imigranci

Marc Prensky dzieli ludzi na cyfrowych tubylców i imigrantów². Cyfrowi tubylcy to pierwsza generacja wychowana na nowych technologiach. Zdaniem Prensky'ego wiele z problemów dzisiejszej edukacji bierze się stąd, iż nauczyciele zostali przygotowani do uczenia zupełnie innych osób niż generacja cyfrowych tubylców, jak można określić zdecydowaną większość dzisiejszych uczniów wychowanych na nowych technologiach. *Dzisiejszy przeciętny absolwent poświęcił wprawdzie mniej niż 5000 godzin na czytanie, ale za to ponad 10 000 na gry komputerowe, nie wspominając o 20 000 godzin spędzonych na oglądaniu telewizji. Gry komputerowe, maile, internet, telefony komórkowe i smsy są integralną częścią życia tej generacji*³.

Większość nauczycieli to cyfrowi imigranci, osoby, które wprawdzie pracują z nowymi technologiami, ale struktury ich mózgów zostały ukształtowane bez udziału komputera. Socjalizacja obu grup przebiegała w zupełnie różnych warunkach. Dzieciństwo cyfrowych imigrantów wyglądało zgoła odmiennie niż dzieciństwo cyfrowych tubylców. Badania nad mózgiem pokazują, że wszystko, cze-

mu poświęcamy więcej czasu, pozostawia trwały ślad w naszej sieci neuronalnej. Wynika stąd wprost: mózgi obydwu grup ukształtowane zostały w zupełnie odmienny sposób. Również cały system edukacji stworzony został dla ludzi wyposażonych w inaczej ustrukturyzowane mózgi. Wyjaśnia to, dlaczego obie grupy inaczej postrzegają to, co dzieje się w szkołach i na uniwersytetach. Zdaniem nauczycieli i wykładowców uczniowie są coraz słabsi, mają problemy z czytaniem, nie znają podstawowych informacji, nie są zainteresowani tym, co dzieje się na lekcjach i, co być może stanowi najważniejszy zarzut, nie mają motywacji do nauki. Z punktu widzenia uczniów ocena sytuacji wygląda nie mniej krytycznie. Ich zdaniem lekcje są nudne, to czego się uczą, jest zupełnie nieprzydatne w życiu, a nauczyciele nie rozumieją ich potrzeb. Szkołę traktują jak zło konieczne, gdzie obowiązują inne reguły od tych panujących w świecie cyfrowych technologii, w którym w czasie wolnym płynnie przechodzą od roli odbiorcy informacji do aktywnej roli twórcy. W szkole kilka godzin dziennie muszą się podporządkować i przestawić na recepcję. Nietrudno dostrzec, że sprostanie wymogom szkoły przychodzi kolejnym rocznikom z coraz większym trudem. Korzystając z nowych technologii, mogą być kreatywni, mogą, a nawet muszą, samodzielnie wybierać drogę prowadzącą do celu, mogą przeskakiwać od jednej czynności do drugiej lub robić kilka rzeczy jednocześnie. Nietrudno sobie wyobrazić, że dzisiejsza szkoła oparta jest na systemie funkcjonującym w totalnej opozycji do ich świata.

Dlatego nauczycielom prowadzącym lekcje w oparciu o tradycyjne metody coraz trudniej będzie nawiązać kontakt ze swoimi uczniami, których większość z pewnością należy do cyfrowych tubylców. Aby do nich dotrzeć, to my, nauczyciele, musimy się przestawić i dostosować do nowych wymagań. Dzisiejsi uczniowie nie potrafią się uczyć tak, jak to robiły wcześniejsze generacje. Mając inaczej uformowane mózgi, pewne rzeczy robią lepiej, a inne – gorzej, jednak z punktu widzenia nauczyciela ważne jest, co sprawia im największą trudność i co zniechęca do nauki.

Aby wykorzystać silne strony uczniowskich mózgów, nauczyciele powinni dziś włączać do procesu nauczania nowe technologie. Cyfrowi imigranci, jeśli zechcą, mogą wejść do świata, w którym żyją i funkcjonują uczniowie; od tego zależy, czy uda się stworzyć szkołę, która pozwoli na wykorzystanie potencjału cyfrowych tubylców. Dlatego warto sięgnąć po takie narzędzie, jak *Moodle*, które otwiera nowe możliwości aktywizowania uczniów.

² Prensky M. *Digital Natives, Digital Immigrants*, On the Horizon, nr 5, October, MCB University 2001.

³ Prensky M. <http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>

Jak zaczynać?

Stosowania *Moodle* można nauczyć się samemu, tym bardziej że każda funkcja opatrzona jest odpowiednimi instrukcjami, ale dużo łatwiej zrobić to przy pomocy kogoś, kto nie tylko objaśni nam techniczną stronę programu, ale pokaże, jak poszczególne narzędzia można wykorzystywać na konkretnych lekcjach. Seminaria dotyczące *Moodle* nie powinny mieć czysto technicznego charakteru, ale powinny zawierać też moduł metodyczny z licznymi przykładami typowymi dla określonego przedmiotu. Nie chodzi tu przecież o stronę warsztatową, gdyż samo zastosowanie nowych technologii nie jest jeszcze żadną innowacją, ale o to, jak podnieść efektywność nauczania, jak urozmaicić lekcje i zadania domowe, wprowadzając aktywizujące uczniów formy pracy.

Najogólniej rzecz biorąc, platformę można podzielić na dwie części. Część pierwsza służy do wstawiania różnego typu materiałów. Mogą to być teksty, obrazy, krótkie filmy lub pliki audio. Łatwo można też stworzyć linki do wybranych stron internetowych, tak by uczniowie bezpośrednio z *Moodle* otwierali wybrane przez nauczyciela strony. Wszystkie te funkcje znajdują się po lewej stronie ekranu. Można więc powiedzieć, że lewa strona służy do udostępniania uczniom różnego typu materiałów.

Ponieważ każdy nauczyciel z czasem posiada coraz większe zbiory materiałów do wykorzystania na lekcjach, więc możliwość uporządkowanego zbierania i przechowywania ich w zdigitalizowanej formie powoduje, iż są one zawsze pod ręką. Nie trzeba pamiętać o tym, by określonej klasie dać do skopiowania tekst o turystyce masowej, a innej – ćwiczenia na czasowniki modalne. Wszystko można wstawić do *Moodle* w taki sposób, by było niewidoczne dla uczniów. Jednym kliknięciem otwieramy (czynimy widocznymi dla uczniów – nauczyciel zawsze widzi wszystko co zamieścił) te materiały, z którymi uczniowie mają w danym momencie pracować. Raz wstawione materiały można też przenosić do innych kursów.

Niezależnie od rodzaju pliku, wstawianie materiałów do *Moodle* zawsze przebiega tak samo. Wystarczy więc raz nauczyć się procedury wstawiania i można zabrać się do pracy. Już ta jedna funkcja jest niezwykle przydatna. Po pierwsze, nauczyciel zawsze ma dostęp do wszystkich swoich materiałów, a po drugie, ten sposób udostępniania ich uczniom otwiera nowe możliwości urozmaicenia i uatrakcyjnienia zadań domowych. Najbardziej oczywistym zastosowaniem jest wstawianie tekstów, które uczniowie mają przeczytać. Można też wstawiać grafikę, tzn. wszelkiego rodzaju obrazki, zdjęcia czy rysunki.

Dzięki temu, że do *Moodle* można wstawiać pliki audio, np. z płyt CD lub z Internetu, uczniowie mają możliwość ćwiczenia w domu również sprawności słuchania. Każdy może odsłuchać nagranie dowolną ilość razy; możliwe jest również przeniesienie pliku na inny nośnik i odsłuchiwanie go np. z telefonu komórkowego lub iPod'a. Oczywiście trzeba zadbać o to, aby nagrania były na tyle atrakcyjne i ważne, by warto było dłużej się nimi zajmować.

Możliwy jest też inny sposób. Uczniowie mogą się sami nagrywać i przysyłać nauczycielowi własne pliki audio. To jednak wymaga przejścia na prawą stronę *Moodle*.

Znajdują się tu narzędzia, które umożliwiają różne formy aktywności uczniów. Można je wykorzystać w czasie lekcji lub, co być może jest jeszcze cenniejsze, do zadań domowych. W ten sposób można odejść od tradycyjnych i schematycznych zadań podręcznikowych i zaproponować uczniom zupełnie nowe formy pracy. Nauczyciel może po prostu wstawić ciekawy tekst lub obrazek na platformę i poprosić uczniów, aby w domu wymyślili ciekawe ćwiczenie. W ten sposób mogą oni stopniowo przejmować pewne zadania, które w tradycyjnym nauczaniu są domeną nauczyciela. Efektywna nauka możliwa jest przecież tylko wtedy, gdy osoba ucząca się jest aktywna. Przygotowanie materiałów jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów przetwarzania informacji, a to właśnie jest warunkiem efektywnej nauki.

Prawa strona *Moodle*, czyli o zaletach płynących z aktywności

To, co nauczyciel wstawił po lewej stronie, można czytać, oglądać lub słuchać; uczeń nie może niczego zmienić. Po prawej stronie znajdują się narzędzia umożliwiające interaktywne metody pracy i różne formy uczniowskiej aktywności. Można tu pisać własne teksty, przysyłać nauczycielowi zadania, wypełniać ankiety, tworzyć własne słowniki, kontaktować się z innymi członkami grupy, wymieniać poglądy, dyskutować i przede wszystkim pracować w zespole.

Dzięki badaniom nad mózgiem wiadomo, że o skuteczności nauki języków obcych decydują dwa aspekty, po pierwsze, czas kontaktu z językiem, po drugie, głębokość przetwarzania informacji. Dzięki narzędziom znajdującym się po prawej stronie oba aspekty mogą być odpowiednio uwzględnione.

Niemal każde z narzędzi może być stosowane w kilku wariantach. Jeśli wiemy, co chcemy osiągnąć,

to wybór jednego z nich nie jest żadną trudnością, bo każda z funkcji opatrzona jest odpowiednimi instrukcjami i wyjaśnieniami. Osoby zaczynające pracę z platformą powinny najpierw sięgać po najprostszy wariant, czyli pierwszy od góry, i stopniowo poznawać kolejne. Trudno w krótkim artykule opisać wszystkie możliwości *Moodle*, ale kilka przykładów z pewnością przybliży omawiany temat i być może stanowić będzie zachętę dla niezdecydowanych.

Wiki

Wiki jest jednym z narzędzi szczególnie przydatnych na lekcjach języka obcego. Umożliwia wspólną pracę kilku osób nad jednym tekstem lub ćwiczeniem. Często zdarza się, że uczniom lub studentom trudno się spotkać po zajęciach, aby razem pracować nad zadaniem. Dotyczy to również projektów grupowych, które wymagają większego nakładu pracy, ale jednocześnie pozwalają na wydłużenie czasu kontaktu z językiem.

Jeśli zadanie polega na wspólnym tworzeniu tekstu, to poszczególne osoby mogą swoje części pisać w dogodnym dla siebie momencie. Oceniając wynik końcowy, nauczyciel zawsze może sprawdzić, jaki był wkład pracy poszczególnych osób. Mankamentem tradycyjnych projektów grupowych jest to, że często nie wiadomo, kto w jakim stopniu przyczynił się do osiągnięcia końcowego efektu. Pod pracą widnieją kilka nazwisk i nauczyciel zakłada, że udział każdej z nich był taki sam. Wszystkie dostają więc taką samą ocenę. Niestety często zdarza się, że zaangażowanie nie rozkładało się równomiernie.

Nauczyciele pracujący z *Moodle* nie mają tego problemu, ponieważ w każdej chwili mogą sprawdzić, jaki był wkład pracy każdego z uczniów. Platforma zapisuje bowiem każdą kolejną wersję tekstu i innymi kolorami zaznacza fragmenty pochodzące od różnych osób.

Fakt, iż nauczyciel widzi kolejne wersje tekstu i może na bieżąco monitorować przebieg pracy, ma duży wpływ na jej systematyczność. Wiedząc, że postępy są od początku monitorowane, uczniowie nie pozwalają sobie na to, by zabrać się za zadanie w ostatniej chwili. Moje doświadczenia pokazują, że nauczyciel wcale nie musi upominać uczniów, wystarcza już samo to, że może on śledzić cały przebieg pracy nad projektem. Podając ostateczny termin, nauczyciel może też wspomnieć, że jego zdaniem zadanie to wymaga dwóch tygodni pracy, ale jeśli ktoś zabierze się za nie w ostatniej chwili, to będzie to wskazówka, że następnym razem można zaplanować mniej czasu.

Forum

Kolejnym bardzo przydatnym narzędziem, któremu warto poświęcić kilka słów, jest forum. Służy ono do wymiany poglądów w formie pisemnej. Każdy post, niezależnie od tego, od kogo pochodzi, jest dla każdego widoczny i każdy może odpowiedzieć osobom, które wcześniej zabrały głos w dyskusji. Najlepiej wyjaśnić to na konkretnym przykładzie. Nauczyciel wstawia do *Moodle* tekst poświęcony praktykom dziennikarzy tabloidów, którzy nie respektują prawa do prywatności znanych osób i prosi uczniów o przeczytanie artykułu i zajęcie własnego stanowiska dotyczącego granic prywatności. Każdy musi napisać na forum, jak on ocenia opisane zdarzenie i gdzie jego zdaniem przebiegać powinny granice chroniące prywatność. Z jednej strony każdy pisze własny tekst, a z drugiej czyta i komentuje to, co napisali inni. W ten sposób można prowadzić długą wymianę zdań. Jeśli zaproponowany przez nauczyciela problem wzbudzi zainteresowanie u uczniów, to będą oni wyrażać własne opinie. Narzędzie to świetnie nadaje się do zadań domowych. Nauczyciel może łatwo sprawdzić, czy uczniowie przeczytali tekst i czy zajęli własne stanowisko. Jeśli chce, by na forum rozwinęła się dłuższa dyskusja, może określić, ile komentarzy każdy powinien napisać. Takie zadanie jest bardzo efektywnym wprowadzeniem do pracy z tekstem i umożliwia aktywne stosowanie słownictwa.

Moodle ułatwia komunikację

Innym niezwykle przydatnym rodzajem forum jest tzw. forum informacyjne. Służy ono komunikacji nauczyciela ze wszystkimi uczniami. Wystarczy, że nauczyciel raz wpisze informację przeznaczoną dla wszystkich, a *Moodle* automatycznie roześle ją na wszystkie adresy mailowe. W ten sposób można uczniom przekazać dowolną informację. Forum jest również niezwykle przydatne w przypadku nieoczekiwanych zdarzeń, np. choroby. Jeśli uczniów nie można było wcześniej poinformować o tym, że lekcja się nie odbędzie, nauczyciel może do *Moodle* wstawić zaplanowane zadania. W ten sposób zajęcia nie przepadają, a osoba, która wchodzi na zastępstwo, nie musi być merytorycznie przygotowana do ich prowadzenia.

Oczywiście platforma umożliwia komunikację w obu kierunkach. Jest to szczególnie przydatne w pracy metodą projektu. Może się zdarzyć, że mimo dokładnego wyjaśnienia zadania na lekcji, uczniowie mają wątpliwości i potrzebują rady lub wskazówek nauczyciela. Dzięki platformie *Moodle* nie muszą czekać do kolejnej lekcji, ale mają możliwość poprosić o radę przez platformę.

Nauczyciel może też określić dzień i godzinę, kiedy będzie dostępny online, np. w każdy wtorek od 18.00 do 18.30.

Zgodnie z nową podstawą programową nauczyciele są zobowiązani do organizowania dodatkowych zajęć dla uczniów w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Takie dyżury mogłyby się odbywać na platformie. Nauczyciele mogliby w tym czasie zajmować się bardzo dobrymi uczniami, wspierać osoby mające problemy lub po prostu zaoferować dodatkowe konsultacje. Nic nie stoi na przeszkodzie, by z tej formy komunikacji skorzystali też rodzice chcący zasięgnąć opinii o swoim dziecku.

Dyrektorzy szkół łatwo mogliby sprawdzić, czy nauczyciel rzeczywiście był w tym czasie dostępny na platformie i w jaki sposób pomagał swoim uczniom. Platforma rejestruje bowiem wszelkie formy aktywności.

Zadanie

Warto jeszcze krótko wspomnieć o bardzo przydatnym narzędziu o nazwie „zadanie”. Pozwala ono na przesyłanie przez uczniów różnych rodzajów plików, w tym oczywiście również tekstowych, bezpośrednio do nauczyciela, który w przejrzystej tabelce od razu widzi, kto pracę oddał, a kto nie. Korekta tekstu wraz z oceną i ewentualnie również z komentarzem jest automatycznie wysyłana przez *Moodle* na adres internetowy ucznia. Wszystkie przesłane prace widzi tylko nauczyciel, a każdy

uczeń ma wgląd jedynie w swoje teksty i w odpowiedzi nauczyciela.

Inną zaletą zadania jest możliwość ustalenia terminu oddania pracy. Informacja ta jest dla wszystkich ogólnie dostępna, więc nie ma konieczności ciągłego przypominania. Jeśli ktoś nie odeśle swojego tekstu w terminie, to *Moodle* pracy już nie przyjmie. O ile uczniowie próbują czasami tłumaczyć się nauczycielowi z niedotrzymanych terminów, to dyskusja z platformą jest raczej niemożliwa. Okazuje się, że funkcja ta działa niezwykle dyscyplinująco.

Argumenty na rzecz nowych technologii w nauczaniu języków obcych

Nowe technologie z pewnością mogą wnieść dużo **nowego** do nauczania każdego przedmiotu, jednak w przypadku nauczania języków obcych potencjał innowacyjny zdaje się być szczególnie duży. Z pomocą *Moodle* można rozwijać takie sprawności, jak: czytanie, pisanie, słuchanie, a nawet mówienie. Wiele narzędzi umożliwia wspólną pracę nad zadaniami, a to powoduje, że prace domowe mogą wyjść poza tradycyjną formułę. Efektywna nauka języka obcego możliwa jest tylko wtedy, gdy osoby uczące się są aktywne, a *Moodle* to właśnie umożliwia.

Autorka jest wykładowcą metodyki i literatury w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Toruniu

EPOSTL jako nowe narzędzie w procesie kształcenia nauczycieli języków

W sześć lat po opublikowaniu pierwszego Europejskiego Portfolio Językowego powstała wersja dokumentu przeznaczona dla przyszłych nauczycieli języków obcych. Europejskie Portfolio dla Studentów – przyszłych nauczycieli języków, bo tak brzmi jego pełna nazwa, jest końcowym efektem współpracy ekspertów, którzy w ramach projektu Europejskiego Centrum Języków Nowożytnych (ECJN) w Grazu przygotowali narzędzie refleksji do wykorzystania w kształceniu nauczycieli języków. Prezentując listę kompetencji dydaktycznych, ważnych w pracy nauczyciela, publikacja nie tylko wspomaga proces samooceny studentów, ale także prowokuje refleksje i zachęca do dyskusji nad aspektami istotnymi w nauczycielskiej profesji. Artykuł ma na celu przedstawienie genezy, struktury oraz omówienie celów dokumentu z naciskiem na jego wykorzystanie jako innowacyjnego narzędzia w kształceniu nauczycieli języków.

Zapraszamy do lektury artykułu Magdaleny Urbaniak w następnym numerze „Meritum”